ИСӘНМЕСЕЗ УКУЧЫЛАР!

Хәерле көн!

Имин үтсен көнегез!

Сыйфат

Предметның

билгесен

белдерә.

Нинди? Кайсы?

сорауларына

җавап бирә.

Сыйфатлар

исемгә

бәйләнеп

килә.

Сыйфатлар

сөйләмне матурлыйлар. Алар предметларны, күренешләрне төрле яктан сурәтлиләр.

MyShared

Сыйфатларны кем табар?

MyShared

Сыйфат

асыл

нисби

Сыйфат дәрәҗәләре

- төп — **ак, сары, матур**
- чагыштыру — **аграк, сарырак, матуррак**
- артыклык — **ап-ак, сап-сары,бик матур**
- кимлек — **аксыл, саргылт, -**

гади дәрәҗә	чагыштыру дәрәҗәсе	артыклык дәрәҗәсе	кимлек дәрәҗәсе

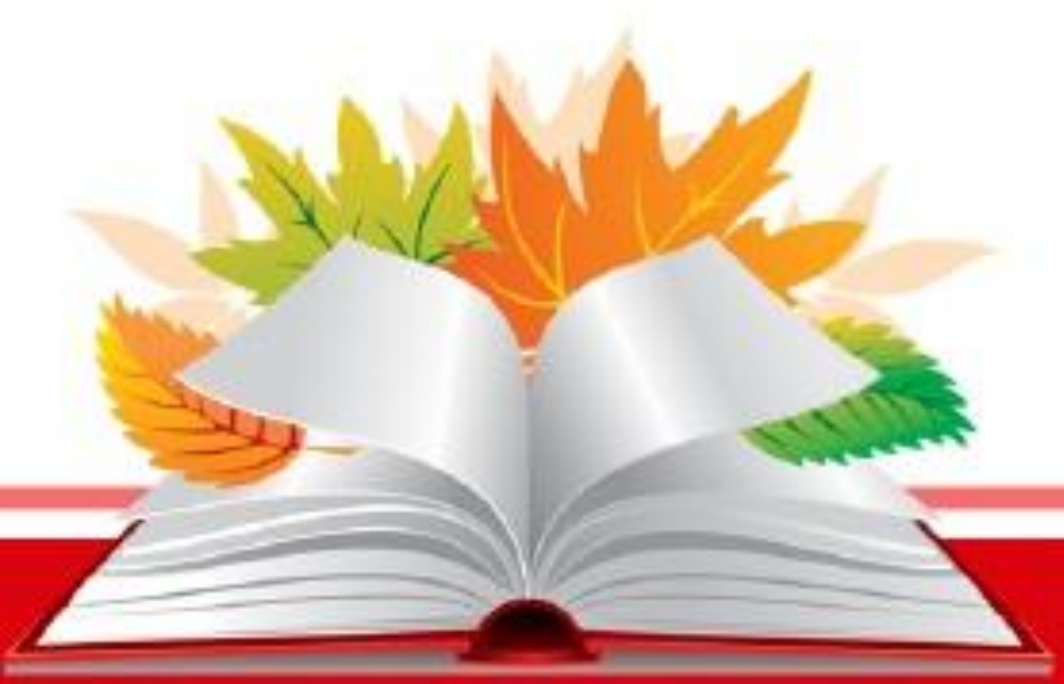

Бирем

Ак, күңеллерәк, ап-ак, кышкы, кызурак, көләч, кызгылт, юмарт, төчкелтем, ямь-яшел, дөм караңгы, сусыл, томса, бик матур, яктырак.

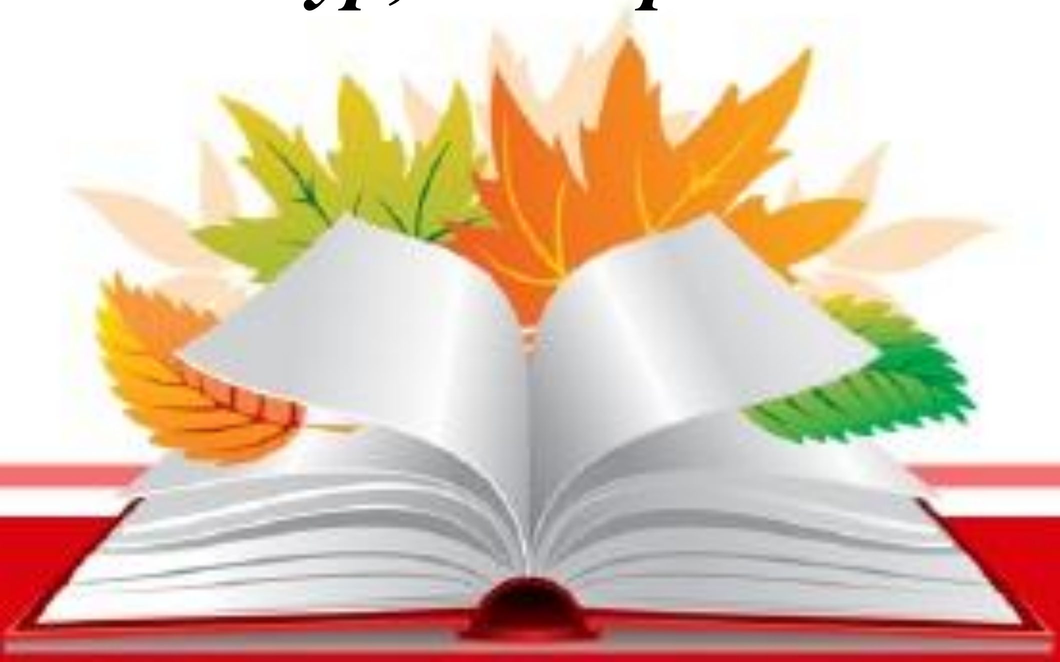

гади дәрәҗә	чагыштыру дәрәҗәсе	артыклык дәрәҗәсе	кимлек дәрәҗәсе
ак *кышкы* *көләч* *юмарт*	*күңеллерәк* *кызурак* *яктырак*	*ап-ак* *ямь-яшел* *дөм караңгы* *бик матур*	*кызгылт* *төчкелтем* *сусыл* *томса*

Синоним

Антоним

Синоним сыйфатлар	Антоним сыйфатлар
матур, ***әдәпле,*** ***авыр,***	***матур-*** ***зур-*** **авыр-** **кыю-**

Синоним сыйфатлар	Антоним сыйфатлар
матур, чибәр, сылу, гүзәл (кыз) ***әдәпле,тәрбияле, тәртипле (бала)*** ***авыр, кыен, читен, катлаулы (мәсьәлә)***	***матур- ямьсез*** ***зур – кечкенә*** ***авыр- җиңел*** ***кыю-кыюсыз***

Синоним сыйфатлар

Мәгънә төсмерләре үзгә булса да , бер үк төрле билгене берничә сыйфат белән белдереп була. Андый сыйфатлар мәгънәдәш яки синоним сыйфатлар дип атала.

Антоним сыйфатлар
Мәгънәләре буенча предметның бер-берсенә каршы билгеләрен белдерә торган сүзләр антоним сыйфатлар дип аталалар. Мәсәлән: матур — ямьсез, эшчән — ялкау, батыр — куркак.

Халык- художник ул. Ул хәтта табигатьнең иң назлы иркәсе, иң нәфис сәнгате- чәчәкләрне дә матуррак, чибәррәк, сөйкемлерәк итә.(Г.Әпсәләмов)

Егет яшь тә түгел, карт та түгел, боек та түгел, шат та түгел, биек тә түгел, тәбәнәк тә түгел, чирле дә түгел, сәламәт тә түгел икән. (Ф. Яруллин)

Синоним сыйфатлар

матуррак, чибәррәк, сөйкемлерәк

Антоним сыйфатлар

яшь- карт, боек- шат, биек- тәбәнәк, чирле- сәламәт

Физкультминутка.

Гөл сабагы күренде
Һәм кояшка үрелде.
Тибрәнде талгын җилдә,
Сокланды гүзәл җиргә.
Буй-сыннарын турайтты,
Бик матур чәчәк атты.
Җәеп ефәк таҗларын,
Сипте хуш ис , назларын.

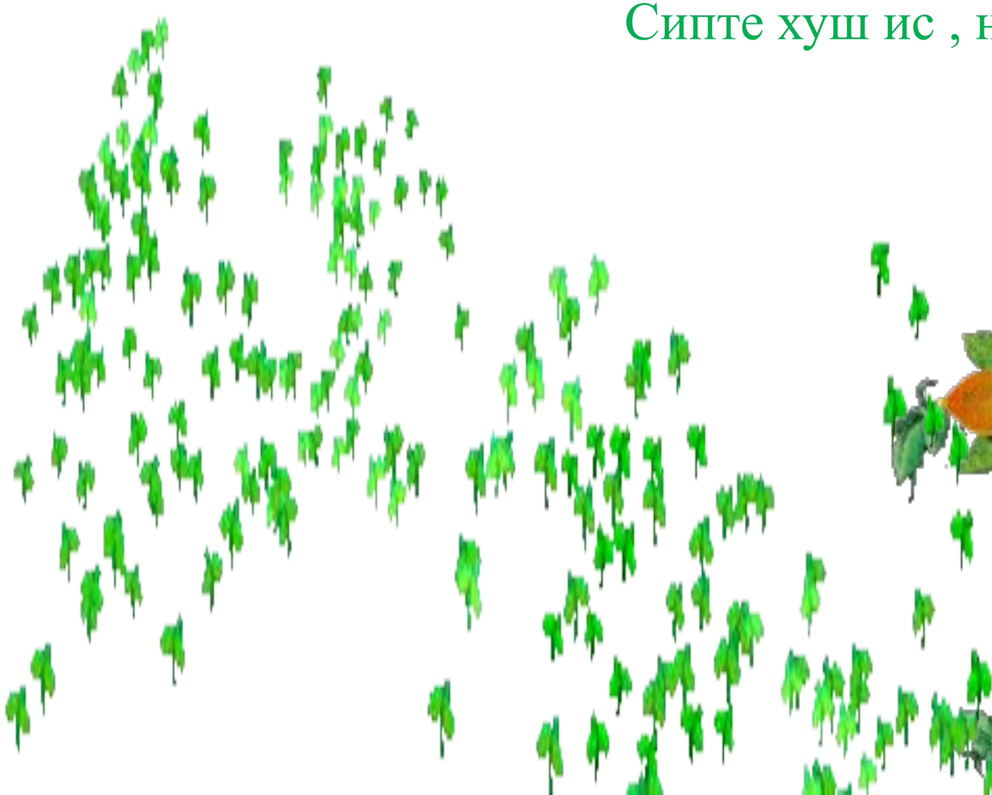

Бирелгән антоним сыйфатларны ачыклаучы исемнәр табарга

ак(...) – кара(...)
матур(...) - ямьсез(...)
тырыш(...) - ялкау(...)
калын(...) – нечкә(...)
киң(...) - тар(...)
якты(...) – караңгы(...)

ак кар – кара күмер
тырыш эшче - ялкау песи
калын китап – нечкә дәфтәр
киң юл - тар сукмак
якты көн - караңгы төн

Тест

1. Сыйфатлар нәрсә белдерә ?

а) предметны; б) предметның эшен; в) предметның билгесен;

2. Сыйфатларга нинди сораулар куела ?

а) кем? нәрсә?; б) нинди? кайсы?; в) нишли? нишләде?;

3. Сыйфатлар нәрсәгә бәйләнеп килә ?

а) исемгә; б) фигыльгә; в) кисәкчәләргә;

4. ***Уңган*** сүзенә **синоним сыйфат** табыгыз:

а) ялкау; б) шаян; в) өлгер;

5. ***Салкын*** сүзенә **антоним сыйфат** табыгыз:

а) кызыл; б) җылы; в) җәйге;

MyShared

Мәкальләр

Турылыклы булып үлү ялганчы булып үлүдән яхшырак.

Тырыш эшкә тырышыр, ялкау ашка сырышыр.

Эшлекле таш күтәрә , эшлексез көн үткәрә.

Тәмле дә тел,
Тәмсез дә тел.

Нәтиҗә:

Синоним һәм антоним сыйфатлар предметның билгесен белдерү өчен, мәгънә төсмерен ачык күрсәтү өчен кулланылалар, сөйләмне матурлыйлар

ӨЙ ЭШЕ

19нчы күнегү. Сыйфатлар кулланып, керпе турындагы хикәяне дәвам итәргә.

Минем сезгә теләкләрем:

Сәламәт булыгыз!

Бәхетле булыгыз!

Кояш кебек балкыгыз!

Йолдыз кебек яныгыз!

Чишмә кебек саф күңелле булыгыз!

Күбәләкләр кебек шаян булыгыз!

Кырмыскалар кебек эшчән булыгыз!

Зур үсегез, чын кеше булыгыз!

Дәрестә катнашып, үз белемнәрегезне күрсәткәнегез өчен зур рәхмәт!